

Per e-mail: statengriffie@pzh.nl

LOCATIE: Stolwijk
UW BRIEF: 19 januari 2024
UW KENMERK:

DOCUMENTNUMMER: 1264842
ZAAKNUMMER: 1264840
BIJLAGE(N): 1

BEHANDELD DOOR: [REDACTED]
TELEFOON: [REDACTED]
E-MAIL: info@krimpenerwaard.nl
VERZENDDATUM: 10 januari 2024

ONDERWERP: Oproep namens landelijke gemeenten Zuid-Holland

Geachte leden van Provinciale Staten,

De provincie Zuid-Holland kent veel verschillen. Van stedelijke gemeenten in de Zuidvleugel tot prachtige landelijke gemeenten met hun open landschappen, dorpen en historische steden. Dat vraagt veel van uw beleid: u wilt gemeenten zowel ruimte als richting bieden waardoor zij in staat zijn hun rol goed vorm te geven. Dit geeft gemeenten de mogelijkheid om te voorzien in de behoeften van hun inwoners en ruimte te bieden aan goed plannen. Alleen dan kan de gemeente haar rol goed vervullen.

De woningmarkt in Nederland zit momenteel op slot: ook de landelijke gemeenten ervaren de effecten hiervan. De kernen in het landelijk gebied verschillen sterk van omvang, waarmee ook de omvang van de lokale behoefte verschilt. We willen ons kunnen richten op deze behoefte: alleen dan kunnen jong en oud in de landelijke omgeving blijven wonen en werken en blijven voorzieningen op niveau. We kennen nu veel hechte gemeenschappen. Zij hebben een goede sociale basis. Om dat te behouden is ontwikkeling en versterking nodig.

In deze brief roepen we u op de 3 hectare-kaart wonen en werken weer open te stellen en te verruimen. We vragen om meer maatwerk en flexibiliteit: “een buurt erbij” in plaats van “een straatje erbij”. Zo kunnen we betaalbare woningen en kwaliteit toevoegen aan onze kernen. Daarnaast vragen we ruimte te bieden aan de aan ons verbonden ondernemers. Cruciaal voor een vitaal platteland!

Ruimte voor een sociale basis: de sleutel voor brede welvaart

Een goede sociale basis is de sleutel voor brede welvaart voor onze inwoners. Deze sociale basis wordt gevormd in verenigingen en scholen, het zorgen en omkijken naar elkaar, de lokale bedrijvigheid en de verbondenheid van inwoners en ondernemers met hun omgeving. Wij maken ons grote zorgen over hoe uw ruimtelijk beleid effect heeft op een evenwichtige ontwikkeling van deze dorpen en daarmee op deze sociale basis. We hebben meer ruimte nodig om het wonen voor ouderen te verbeteren en om jongeren de kans te geven om in het landelijk gebied te blijven. Voor ondernemers om te kunnen groeien. Beiden zijn nodig om voorzieningen zoals verenigingen en scholen vitaal te houden. Wij willen daarom ruimte voor “buurten erbij” en voldoende ruimte voor aan ons verbonden ondernemers om zich te ontwikkelen.

Nieuwe locaties op de 3 hectare-kaart niet meer mogelijk

Een kernpunt van onze zorg ligt in de aanpak van toestemmingen voor “stedelijke ontwikkelingen”, namelijk de regels rond de 3 hectare-kaart. Uw omgevingsverordening bevat regels over de “3 hectare-kaart” (artikel 7.46 en 7.47). Als een stedelijke ontwikkeling groter is dan 3 hectare en niet op de 3 hectare-kaart staat, mag het omgevingsplan volgens uw verordening niet gewijzigd worden. In de brief van GS aan u van 14 december 2021

wordt uitgelegd waarom het actueel bijwerken van de 3 hectare-kaart belangrijk is. Dit is om ervoor te zorgen dat er met voldoende tempo woningen gerealiseerd worden - eventueel met hulp van uw Vliegende Brigade - en dat ontwikkelingen passen bij de toets voor de ladder duurzame verstedelijking (artikel 7.45). In deze toets wordt gekeken of er behoefte is en er nog ruimte is in het bestaand stedelijk gebied. Helaas sluit GS momenteel de mogelijkheid voor plaatsing van nieuwe locaties op de 3 hectarekaart uit.

Grote opgaven rond brede welvaart in landelijke gemeenten

Landelijke gemeenten kennen grote opgaven rondom brede welvaart. Dit maakt het stoppen van het proces om de 3 hectare-kaart bij te werken extra zorgwekkend. De kwetsbaarheid van de brede welvaart ligt in ons gebied niet in het ontbreken van een groene leefomgeving, maar vooral in de sociale samenhang. Een evenwichtige bevolkingsopbouw en een sterk sociaal netwerk, via werk en/of verenigingen, is van groot belang voor de levensvatbaarheid van dorpen op de lange termijn. Het afnemende aantal vrijwilligers en de behoefte van onze lokale ondernemers aan ruimte voor ontwikkeling onderstrepen deze zorgen. Als jongeren en ondernemers wegtrekken uit de landelijke gemeenten vanwege het ontbreken van kansen, zal de brede welvaart in de landelijke gemeenten aanzienlijk afnemen.

Hoogwaardige ontwikkelingen die passen bij de omgeving en behoeften

Ook wij vinden ons open landschap belangrijk, het is onderdeel van onze identiteit. We begrijpen dat u grip wilt houden op grootschalige ontwikkelingen zoals in Valkenburg (318 ha) en nu het Vijfde Dorp in Zuidplas (325 ha) om zo de openheid van het landschap te bewaken. Voor de vitaliteit van de kernen in de landelijke gemeenten is dit ook niet wat we vragen. Wij willen kwalitatief hoogwaardige ontwikkelingen die passen bij de omvang en behoeften van de kern. Wij vragen daarom niet om grootschaligheid, maar om voldoende mogelijkheden om onze kernen te versterken met “een buurt erbij” en voldoende (schuif)ruimte voor ondernemers om zich verder te ontwikkelen.

Alleen met “een buurt erbij” voegen we betaalbaarheid en kwaliteit toe

In uw beleid streeft u nadrukkelijk naar een hoger aandeel sociale woningbouw in nieuwe projecten. Dit aandeel ligt vaak hoger dan de lokale behoefte in landelijke gemeenten. Wij begrijpen dat het wenselijk is sociale woningbouw beter te verdelen tussen stedelijke omgeving en platteland. Daar is enige schaal voor nodig: een buurt erbij is ook robuust genoeg om zowel betaalbaarheid als kwaliteit toe te voegen aan de bestaande kernen. Door in verhouding tot de omvang en behoefte van de kernen nieuwbouw te realiseren kan er aanvullend en aansluitend op de bestaande woningvoorraad worden gebouwd, zodat de woningmarkt weer beter gaat functioneren. Want daar hebben we behoefte aan: versterking van het bestaande op een manier die ook leidt tot een structurele verbetering.

Ontwikkeling van de verbonden werkgelegenheid vraagt ruimte

Onder ondernemers geldt het adagium “stilstand is achteruitgang” en dat is ook werkelijk zo. Voor de toekomstbestendigheid van ondernemers is een omslag naar circulair en duurzaam ondernemen, in een klimaatadaptieve omgeving nodig. Deze innovaties vragen om ruimte en om investeringen. Als we deze ruimte voor de aan ons verbonden ondernemers niet kunnen bieden in de landelijke gemeenten, vallen onze ondernemers stil in hun ontwikkeling. De gewenste schuifruimte voor een duurzame ontwikkeling ontbreekt. De gevolgen ervan zijn ernstig: de sociale basis door het werk, voorzieningen dichtbij en steun van ondernemers aan het lokale verenigingsleven vallen weg. Ook neemt de verkeerspendel naar buiten het gebied toe.

Zonder vitale kernen en verbonden werkgelegenheid ook geen nieuw perspectief voor de landbouw

Ons open landschap wordt overwegend beheerd door onze boeren. Veel opgaven komen op hun bord terecht. Het complex samenhangende beleid op het gebied van stikstof, bodemdaling en CO₂, waterkwaliteit en natuur vraagt grote inspanningen van onze boeren. Een perspectief op nieuwe verdienmodellen is daarbij nodig. Daarin ligt een belangrijke relatie met de kernen in dat open landschap. Denk bijvoorbeeld aan kansen voor recreatie en toerisme, aanvullende diensten (kinderopvang, zorg), parttime werk dichtbij en korte afzetketens. Alleen inzetten op “ruimte houden voor extensivering” biedt geen nieuw perspectief.

Oproep voor ander beleid rond de 3 hectare kaart

Wij roepen u dringend op om het voor de landelijke gemeenten weer mogelijk te maken om locaties voor wonen en werken aan de 3 hectare-kaart toe te voegen, door GS opdracht te geven dit proces te hervatten. Ook kunt u er zelf voor kiezen om meer ruimte te geven voor maatwerk door uw regels over grote buitenstedelijke ontwikkelingen in uw verordening (artikel 7.46 en 7.47), die plaatsing op deze kaart vereisen, te verruimen van 3 naar 15 hectare. Hierdoor ontstaat een flexibeler kader dat beter aansluit bij de specifieke behoeften van landelijke gemeenten.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Krimpenewaard,
de secretaris,

de burgemeester,

burgemeester en wethouders van Molenlanden,
de secretaris,

de burgemeester,

Deze brief is digitaal aangemaakt en daarom niet ondertekend

Bijlage: overzicht gemeenten Zuid-Holland die deze brief steunen

Bijlage 1: Overzicht ondersteuning door andere gemeenten in Zuid-Holland

Deze brief wordt ondersteund door:

Gemeente Bodegraven-Reeuwijk

Gemeente Goeree Overflakkee

Gemeente Hillegom

Gemeente Hoeksche Waard

Gemeente Kaag en Braassem

Gemeente Lisse

Gemeente Nieuwkoop

Gemeente Nissewaard

Gemeente Teylingen

Gemeente Voorne aan Zee

Gemeente Waddinxveen

Gemeente Zoeterwoude

Gemeente Vlaardingen

Gemeente Ridderkerk

Gemeente Schiedam

Gemeente Barendrecht

Regio Midden-Holland